

Nobene poti mimo samoupravljanja

Vloga, organiziranost zveze komunistov, delo komunistov v sistemu socialističnega samoupravljanja in napor, da bi s krepitvijo in uveljavitvijo demokratičnih mehanizmov uresničili gospodarska in družbena stabilizacijska prizadevanja, so bile teme, ki jih je ljubljanska partijska organizacija pripravila za novembrske posvete zveze komunistov. Dva konca tedna – 11. in 12. novembra ter 18. in 19. novembra so bili namreč v ljubljanskih občinah posveti za kandidate za sekretarje, njihove namestnike in člane sekretariatov osnovnih organizacij ZK.

V Centru je več kot 500 osnovnih organizacij zveze komunistov in njihovim kandidatom za vodstvene funkcije sta spregovorila na prvem posvetu član CK ZKJ France Popit, drugemu delu kandidatov pa je govoril Milan Kučan, član predsedstva CK ZKJ. France Popit je podrobno orisal številna aktualna družbenopolitična in gospodarska vprašanja. Poleg vprašanj, ki se neposredno nanašajo na delo zveze komunistov, je spregovoril o sprejetih usmeritvah pri uresničevanju deviznega trga, o konserviranju zavoženih naložb, povezo-

vanju na dohodkovnih osnovah in nujnostih prestrukturiranja našega gospodarstva.

Ko je France Popit govoril o nalogah komunistov v občini, je opozoril na pomen razvijanja pravih samoupravnih odnosov tako v krajevnih skupnostih kot na občinski ravni. To samoupravljanje je namreč temelj za samoupravljanje na vseh ravneh, je menil. Opozoril je tudi na sedanjo neustrezno vlogo zborov združenega dela v občinskih skupščinah. V njih bi moralo namreč biti težišče vseh razprav, ne pa da je delo teh zborov odvisno od vsiljenih

dnevni redov, je poudaril France Popit.

Naslednji teden je kandidatom za vodstvene funkcije v osnovnih organizacijah ZK v Centru govoril Milan Kučan. Opozoril je, da bi morali razumeti ocene, da samoupravljanje nazaduje, zelo relativno. Pri nas gre namreč za krizo etastičnih, državno lastniških odnosov in ne za krizo samoupravljanja. Kučan je tudi poudaril, da politiki ne bi smeli ljudem obljubljati nekega oddaljenega raja na zemlji, temveč zagotoviti, da bomo lahko del tega uživali že sedaj. V zvezi komunistov je zato potrebna odločnost, ne pa samozadovoljstvo in oportunitizem. Omenil je tudi težnje nekaterih posameznikov in skupin po spremembi našega političnega sistema. Poudaril je, da komunisti ne bi smeli dovoliti, da nekateri, ki niso pripravljani ničesar storiti za uveljavitev naših normativnih opredelitev, hočejo te akte (celo ustavo) spremeniti.

J. K.

NAJVEČ ZAPOSLENIH V SLOVENIJI – Kot ugotavlja zvezni zavod za statistiko, je bilo leta 1981 v Jugoslaviji nekaj več kot 8,7 milijona aktivnega prebivalstva, kar je 44 odstotkov vseh ljudi v Jugoslaviji. Od tega števila je bilo v združenem delu zaposlenih približno šest milijonov ljudi ali 68,6 odstotka aktivnega prebivalstva. Največ zaposlenih v tem letu je imela Slovenija (82,7 odstotka), najmanj pa ožja Srbija (56,9).

***

OTROCI SO VSE »DRAŽJI« – Otrok med tretjim in šestim letom starosti stane v dnevnem zasebnem varstvu nekako 9.600 dinarjev,

koliko smo pravzaprav zaslužili. Ocene se gibljejo od skrajno ugodnih do dokaj neugodnih. Sedaj je znano, da je turizem do konca oktobra ustvaril 834,1 milijona dolarjev deviznega priliva. Kot ob tem ugotavlja Narodna banka Jugoslavije, je ta vsota za 27 odstotkov večja kot v istem času lani, vendar pa je treba vedeti, da je bila lanska turistična sezona izjemno slaba.

***

KAKO SMO DELALI IN GOSPODARILI – V desetih mesecih je slovensko gospodarstvo izvozilo za 1.224 milijonov dolarjev blaga na konvertibilne trge, kar je za 14 odstotkov več v

Od Triglava do Vardarja

kar pomeni, da so se ti stroški v primerjavi z lanskim oktobrom povečali za 37 odstotkov. V zadnjih letih se je v Sloveniji skrčilo število upravičencev do otroškega dodatka, tako da je lani to pomoč dobivalo približno 152 tisoč otrok, sedaj pa le še 121 tisoč.

***

UGODEN IZVOZ JABOLK – Po sedanjih ocenah je bila letošnja sadna letina v Sloveniji ugodna, saj so na plantažah družbenega sektorja nabrali 32 tisoč ton jabolk, skupaj s kmečkimi nasadi pa 42 tisoč ton. Do konca leta bodo slovenski izvozniki prodali na tuje tri tisoč ton jabolk, tisoč ton hrušk in 90 ton sliv. Samo z izvozom jabolk bo Slovenija letos zaslužila tri milijone dolarjev, medtem ko je lani za to dobila le milijon dolarjev. Zanimivo je, da je Slovenija največ zaslužila z izvozom predelanega sadja, saj je predelovalna industrija prodala na tuji trg štiri tisoč ton sadnih koncentratov. Med največjimi kupci teh koncentratov so ZDA, saj so lani kupile kar osem desetih vseh prodanih jabolčnih koncentratov. Hkrati pa je Slovenija letos izvozila še precej industrijskih jabolk, a je bil dohodek zaradi nizkih prodajnih cen majhen.

***

KOLIKO ZASLUŽIMO – Realni osebni dohodki tako v Sloveniji kot tudi v Jugoslaviji padajo že četrto leto zapored. Tudi sedanji oziroma zadnji podatki niso optimistični: povprečni mesečni osebni dohodek v Jugoslaviji je sedaj 14.925 dinarjev in se je v letošnjih devetih mesecih realno zmanjšal za 9,2 odstotka v primerjavi z istim lanskim obdobjem. Nominalno pa se je povprečno, mesečni OD v tem času v BiH povečal za 26,7 odstotka, v Srbiji za 22,9, v Črni gori za 15,5, v Makedoniji za 25,9 in v Sloveniji za 22,9 odstotka.

***

KOLIKO DEVIZ PRINESE TURIZEM – Dokler ne bo potegnjena končna črta pod letošnjo turistično sezono, seveda tudi ne bo jasno,

primerjavi z istim lanskim obdobjem. V tem času je Slovenija uvozila za 1,277 milijonov dolarjev blaga s konvertibilnih trgov, kar je za dva odstotka več v primerjavi z istim lanskim obdobjem. Nedvomno je pri vsem tem pomembno to, da je bil v celoti uvoz pokrit z izvozom 96-odstotno, medtem ko je bil ta odstotek v SFRJ 77,5. To pomeni, da je Slovenija v tem obdobju zmanjšala trgovinski primanjkljaj za 70 odstotkov in sedaj znaša le še 53 milijonov dolarjev.

***

OBVEŠČENOST DELAVCEV ŠEPA – Kot kažejo nekateri podatki in tudi raziskave, so najslabše o dogajanju v svojem okolju obveščeni delavci v neposredni proizvodnji. Zelo malo podakov dobijo o poslovnih rezultatih, kar lahko tudi pomeni, da ne morejo zadovoljivo opravljati nekaterih samoupravnih nalog. Ko so o tem problemu govorili na posvetovanju o informiranju v združenem delu, so menili, da vzroki za takšen položaj verjetno tičijo v odporih poslovnih struktur in v monopolu nad vsemi vrstami informacij. Vsekakor pa krivdo za slabo obveščeno delavcev v neposredni proizvodnji nosijo tudi družbenopolitične organizacije.

***

MANJŠE IZGUBE NA ŽELEZNICI – Dolgo časa je veljalo, da so železnice pri nas največji ali pa vsaj kronični zgubar. Sedanji podatki to po svoje tudi dokazujejo, čeprav se nekatere delovne organizacije v okviru Jugoslovanskih železnic lahko pohvalijo tudi z dobrimi rezultati. Do konca septembra so imele Jugoslovanske železnice približno 2,2 milijarde dinarjev izgub (lani v tem času 4,3 milijarde). Ob tem so na skupščini skupnosti Jugoslovanskih železnic povedali, da so brez izgub poslovali v ŠT Beograd, ŽG Ljubljana in ŽTO Priština. Letos sta se prevoz potnikov in blaga povečala za 5,6 odstotka, dohodki od prevoza pa so narasli za približno 14 milijard dinarjev. Na železnici menijo, da bi bili rezultati lahko še boljši, če jim ne bi venomer prizamljivalo vagonov.

Dolfke Boštjančič ni več

Kdor je tik pred prazniki ob dnevu republike prebral osmrtnico Dolfke Boštjančič in jo je poznal, ni mogel verjeti, da bi to moglo biti res. Kako naj bi tudi bilo, ko smo jo vsi poznali kot izredno žilavo, živahno, vedno nasmevano pa tudi odločno, kritično, jedrnat, prepričevalno! Zanj je bilo namreč značilno predvsem to, da je kljub odgovornim in visokim funkcijam vedno ostala ljudska družbenopolitična delavka, ki je znala prislunhati slehernim vprašanjem človeka, delavca. Njena govorica ni bila visoko leteča in v formulah, marveč je znala sočno in jedrnat izreči misli, ki so ji ležale na srcu. Velikokrat ni imela dlake na jeziku in zato je bila priljubljena. Njena revolucionarnost je koreninila že v družini. Doma je bila v Dovjem pri Mojstrani, v številni

kmečki družini, kjer so s se že ob začetku vojne začeli zbirati aktivisti OF, katerim se je mlada Dolfka, tedaj Paulus, zapisala z vso svojo zagnanostjo in mladostnim pogumom. Leta 1943 je že bila aktivistka SKOJ, kmalu po vojni tudi članica KPS, nakar so se vrstile razne funkcije od okrajnih komitejev SKOJ do sekretarke CK ZMS. Leta 1961 je bila izvoljena v republiški svet zveze sindikatov, kjer se je ukvarjala predvsem s socialno politiko in družbenim standardom. In še bi lahko naštevali njene funkcije, a bi poudarili, da je bila zelo delavna tudi v raznih družbenopolitičnih organih naše občine. Med drugim je bila predsednica sveta za kadrovske politiko pri predsedstvu občinske konference SZDL. Zda, ko je ni več, ostaja za njo velika praznina.

JAVNA RAZPRAVA O SPREMEMBI STATUTA OBČINE LJUBLJANA CENTER

Občinski praznik naj bo junija

Statut občine Ljubljana Center določa, da je praznik občine Ljubljana Center 9. maj, dan osvoboditve Ljubljane.

Organi družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine že več let ugotavljajo, da je 9. maj neprimeren dan za praznik občine zlasti zato, ker ne izhaja iz pomembnejšega dogodka iz naše zgodovine, značilnega za občino. Poleg tega se v zelo kratkem obdobju zvrstijo pomembnejši prazniki (27. april – dan ustanovitve OF, 1. maj – praznik dela in 9. maj – dan osvoboditve Ljubljane in praznik mesta Ljubljane).

Občinski odbor zveze združenj borcev NOV Ljubljana Center je dal pobudo za spremembo statuta občine in predlagal, da se za praznik občine Ljubljana Center določi 21. junij kot spomin na množične demonstracije žena na ljubljanskih ulicah zoper nasilje fašističnega okupatorja, ki so bile prav na območju občine leta 1943 in sicer 7., 15. in 28. februarja, 12. maja ter 21. junija in 1. avgusta. Pobudo je obravnavalo predsedstvo OK SZDL Ljubljana Center in jo po predhodni uskladitvi v družbenopolitičnih organizacijah občine podprlo.

Skupščina občine Ljubljana Center je na sejah vseh zborov 24. novembra 1983 sprejela naslednje sklepe:

1. Uvede se postopek za spremembo 5. člena statuta občine Ljubljana Center.
2. Skupščina občine Ljubljana Center sprejme osnutek spremembe 5. člena statuta občine Ljubljana Center, ki se glasi: **»Praznik občine Ljubljana Center je 21. junij, dan obletnice množičnih demonstracij žena na ljubljanskih ulicah zoper nasilje fašističnega okupatorja.«**
3. Skupščina občine Ljubljana Center daje osnutek predlagane spremembe statuta v javno razpravo, ki traja do 31. decembra 1983. Javno razpravo izvede OK SZDL Ljubljana Center.

Pripombe k predlagani spremembi statuta občine Ljubljana Center sprejema Občinska konferenca SZDL Ljubljana Center, Ljubljana, Kardejeva cesta 8. do 31. decembra 1983.

Teden pionirske solidarnosti

Od 4. do 11. decembra bo potekal teden pionirske solidarnosti s sovrstniki, otroki borcev narodnoosvobodilnih gibanj v svetu. Letošnje geslo tedna solidarnosti je **PIONIRJI IZ SLOVENIJE – OTROKOM SALVADORJA** (v okviru gibanja FARABUNDO MARTI).

Ena najpomembnejših akcij bo vsekakor prodaja novoletnih voščilnic solidarnosti, ki jih je izdal Koordinacijski odbor za pomoč narodnoosvobodilnim gibanjem in žrtvam imperialistične agresije pri predsedstvu RK SZDL. Naši pionirji so se vsa prejšnja leta v akciji prodajanja novoletnih voščilnic solidarnosti uvrščali med najboljše pionirske odrede v Sloveniji. Tudi v letošnjem letu je akcija že stekla in pionirji upajo na najboljši uspeh. Tako bodo po svojih močeh prispevali k miru v svetu in prijateljstvu med ljudmi vsega sveta.

-nik